

2016-mut aningaasanut inatsisissatut siunnersuut.
Aappassaaneerinnineq
(Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalackersuisoq)

Aningaasanut inatsisissap aappassaaneernerani Siumumiit ataatsimut isiginnilluta imatut oqaaseqas-
saagut,

2016-imut aningaasanut inatsisissap siullermeerneqarnerani oqariartuutigisimavarput naalackersu-
isut saqqummiussaat tungaviatigut taperseratsigu tamatumungalu atatillugu oqaaseqaatitsinni
apeqqutit nalornissutaasinnaasut uparuartorsimavavut akissuteqarfigineqarnissaalu ilanngullugu
saqqummiussaqarnitsinni apeqqutigisimagatsigu, aammalu isumaqatigiinniutigisinnaasatsinnik
apeqqusiisimagatta, Siumumiillu aningaasanut inatsisissamut siunnersuut tunngavissatut isigiuaan-
narsimavarput

Aningaasanut inatsisissamut 2016-imut aningaasaqarnermut aatsitassanullu Naalackersuisumiit
isumaqatigiinniarnermi naaperiarneqarsimavugut ersarissunik isummersornerput tunngavigalugu
siullermeerinermi saqqummiussavut aallaavigalugit Naalackersuisumut isumaqatigiinniarnermi
ilassilluarneqarsimagatta, taamatullu angusaqarusussuseq aamma siunissaq ungasinnerusoq
eqqarsaatigalugu allannguinnissamut suliniutit aallartinneqartariaqarmata.

Nunarput aningaasaqarnikkut unammillernartumiippoq tamannali pisussaaffiliivoq allannguiartuaar-
nissanik aaqqissuusinernik annertuunik aallartitsisariaqarnitsinnik.

Aningaasanut inatsisissap Naalackersuisunit saqqummiuteqqaarneraniit akitsuutitigut aallernissaq
oqallisaqaaq, qujanartumilli atuisunut artukkiivallaarani aaqqiinissamut isumaqatigiinniarnernit
aqqutigalugit Naalackersuisut piumassuseqarnermikkut naammagisimaakkatsinnik aaqqiissute-
qarnissaq anguneqarsimammat Siumumi iluarisimaaratsigu oqaatigissavarput, kingunissai atuisunut
akitigut qaffaannginnissamik kinguneqartussanngormata.

Inuviaqatigiinni allanngortiterinerit aallartisarneqalerput, tamatuma nassataraa utoqqalinersiaqar-
nermi aaqqissuussineq siusinaartumillu pensionsiaqarneq aaqqissuussinermi suliarineqarmata ukiut
utoqqalinersiaqartarnermi 2017-imiit allanngortinneqassallutik tamakkiisumillu 2021-imi
innersuunneqarluni, tamatumunnga Siumumiit tamakkiisumik tunulequtaagatta oqaatigissavarput.

Utoqqaat Nipaata suleqatigilluarnissaa anguniarlugu Naalackersuisunut isumaliutigeqqarput
Utoqqaat Nipaata allaffissornikkut Naalackersuisoqarfimmiit sullinneqarsinnaanerit eqqarsaatigeq-
qullugu, siunnersuisarnikkut sullissinissamut isumaqatigiissuteqarluni ingerlanneqarsinnaasun-
ngorlugu. Ilanngullugu misissoqqussavarput tamanna Namminersorlutik Oqartussat anigaasaliis-
suteqarnerisigut pisinnaanersoq.

Nalunngilarput kattuffik Utoqqaat Nipaata eqeersimaartunik nunarput siammarlugu immikkoor-
tortaarmata, allaffissornikkullu ikiorsiissutaasinnaasut aqutissiuunneqarsinnaappata tamanna

Utoqqaat Nipaannut oqilisaataassaqaq. Utoqqaat sunniuteqaqataanissartik anguniarlugu peqatigiif-feqarnikkut nukitik kingullerpaat atortarpaat, taamaattumillu utoqqartatta nunatsinni suleqataa-juartarnissaat inuiaqatigiit pisariaqartikkatsigu allaffissornikkut sullinneqarsinnaaner at qutissi-uuteqqarput.

Siumumiit Naalackersuisunut kaammattuutigissavarput, akileraartarnikkut ineqarnikkullu aaqqissuussinissat tulluullugit ingerlanneqarnissaat eqqarsaatigeqqullugu.

Siumumiillu Naalackersuisunut kaammattuutigissuarput Sanaartugassanut Aningaasaateqarfim-miittut aningaasaatit atunngitsoorneqartartut sulisilernissaat siunertaralugu aaqqissuusseqqullugit, minnerunngitsumillu sanaartugassatigut Naalackersuisooqatigiit sinerissamut siammasinnerusumik ingerlatsinerat spiffinni annertuumik suliffissaqartitsinikkut sunniuteqaleriartortoq ingerlatseqqeq-qullugu.

Siumumi isumaqarpugut maannakkut piffissanngortoq missigersuusiortarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata nutaamik naleqqussaqqinnissaanut, matumani pingaartillugu aningaasaliissutaasartut pillugit pisariinnerusumik nikerartitsisalernissaq, inuiaqatigiinni suliffissaqarnikkut sanaartugas-satigullu allannguinernut pisariinnerusumik naleqqussaasarsinnaanissaq siunertaralugit.

Inatsisartut ataatsimiittarfissaat pillugu Inatsisartuni amerlanerussuteqarluartunit aalajangiiffigine-qarpoq, ilaasortat akornanni 27-it isumaqataallutik taaseqataaffigisaannik.

Aalajangernitsinniit maannakkut ukiut marluk qaangitereeraluartut suliassaq suli ulloq manna tikillugu malunnaatilimmik aallartinneqanngittutut ippoq.

Suliassap ingerlateqqinnissaanut nutaamik tunngavissaqarnissaq pisariaqartinneqarsimassappat siunnersuutigissavarput 2016-imut Inatsisartut Aningaasanut Inatsisissaanni oqaasertaliussanut ilanngunneqassasoq Inatsisartut allaffeqarfissaat ataatsimiittarfissaallu ukiuni qaninnerpaani piviusunngortinneqarnissaa siunertaralugu sulineq ingerlateqqinneqassasoq.

Kommuunit kattussuutsinneqarmata siunertaasutut akisussaaffiit kommuuninut Namminersorlutik Oqartussaniit nussorneqarsinnaasut sukkanerusumik kommuunit kattuffiat suleqatigalugu isumaqa-tigiinniutaanissaat piaarnerusumik aallartinniarlugu Naalackersuisut kaammattorusuppavut, marloqiusamik ingerlatsineq akisuumik pisariusumik piffissamillu annertuallaamik atuiffigisarput killeqartariaqalermat. Kommuuninik aaqqissuusseqqinneq ingerlaqqittussaammat, siumumiit Naalackersuisooqatigiinnermi isumaqatigiissummi allaqqasoq imaattoq isuvaavigilaassavara, pingaaruteqarmat, issuaaneq aallartippoq;

“Nunatta imminut ataqatigiittumik sullinneqarnera ineriartorneralu inuttaasullu qanimut oqartussaaqataaner at nukittorsarneqassapput. Tamannalu pillugu suleqqinnissaq Naalacker-suisooqatigiit isumaqatigiissutigaat.

Kommunit kattussuunneqarner at pillugu suliaq naammassillugu suliarineqassaaq, taamaalilluni kommunini aaqqissuusseqqinneq inuit qanimut oqartussaaqataanerannut naleqqunnerusumik aaqqinneqarnissaa anguneqarsinnaammat.

Tamatumani Naalackersuisooqatigiit siunniuppaat:

- *Innuttaasut taasereernerat ataqqillugu Qaasuitsup Kommuniata avinneqarnissaa sulissutigineqassaaq naammassineqarlunilu, avannaani kommunimik (Uummannaq, Upernavik aamma Qaanaaq) pilersitsinikkut, tamatumalu saniatigut Qeqertarsuup Tunuani kommunimik imaluunniit kommuninik (Ilulissat, Qasigianniguit, Qeqertarsuaq, Aasiaat aamma Kangaatsiaq) qanoq pilersitsisoqassanersoq kommuni peqatigalugu pilersaarusiortoqassaaq.*
- *Ilanngullugu aamma nalilersuisoqassaaq Tunu Kommuneqarfik Sermersuumiit komunitut immikkuullarissutut pilersinneqassanersoq” issuaaneq naavoq.*

Siumumiit soorunami neriutigaarput isumaqatigiissut tunaartaralugu sulineq ingerlanneqarumaartoq.

Aalisarnikkut uneqattaanngitsumik ingerlaneq sorpassuartigut ajunngitsumik malunniukkiartortoq Naalakkersuisunut eqqumaffigeqqaarput tamatumani saarullinniarnermi pisassiissutaasut ukiup sinneranut naammattumik aalisarneqarsinnaasut nalilersoqqullugit eqqumaffigeqqullugillu.

Nunatsinni allannguiniarnerit pingaarutillit ilagaat angallannikkut aaqqissuusseqqinneq, Naalakkersuisut nunatsinni mittarfiit pilersaarusiortfigalugit aallartisaleruttorpaat Siumumiit Naalakkersuisunut kaammattuutigaarput mittarfinnik aaqqissuusseqqinnermi nunatsinnut avataaniit aningaasaliisinnaasut ammaffigeqqullugit, Mittarfeqarfiillu peqataanissaat ilanngullugu kaammattuutigaarput, kiisalu avataaniit aningaasaliinissamik neqeroporuteqartut tikilluaqqullugit atorsinnaasavullu atorluarlugit aaqqissuusseqatiginissaat kaammattuutigaarput.

Siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu pigaaruteqarluinnarpoq nunatsinni takornariartitsinikkut aaqqissuusinerup saniatigut aatsitassarsiorfissatut pilersaarutaasut piaarnerusumik aallartinnaasat suliarissaallugu, siunissami aningaasatigut unammilligassat annertoorujussuupput taamaatumik isaatitsiviusinnaasut aallunnissaat Siumup pingaaruteqarluinnartutut isigalugit Naalakkersuisunut eqqumaffigeqquai.

Namminersornermi inatsit naapertorlugu akisussaaffiit naalagaaffimmit suli tigungisavut eqqarsaatigalugit Naalakkersuisunut kaammattuutigissavarput qanoq tulleriaarlugit suullu pingaarnerutillugit tigungissai pilersaarusiulereqqullugit, qularinngilarput tamarmik pingaaruteqarmata tulleriaarisariaqarpugulli.

Siumumiillu tulleriaarnermi tiguneqarsinnaasut pillugit Naalakkersuisunut eqqarsaatigeqqaarput, **imarsiornerup isumannaatsuunissaa, umiarsuarnik angallatinillu nalunaarsuisarneq, imartatsinnullu oqartussaanerup** salliutitassanut ilaatinneqarnissaat eqqarsaatigeqqullugu, aamma paasissallugu pingaaruteqarluinnarmat akisussaaffiit qanoq aningaasatigut annertutigisumik unammilligassartaqarnersut.

Siumumiit aappassaaneerinermi taamatut oqaaseqarluta, siunnersuutip pingajussaaneeraneqannginnermini Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit naammassillugu suliarineqarnissaa innersuussutigaarput.

Jens Immanuelson, Siumut